

Sångpostillan - Fastlagssöndagen

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-01-11
Senast uppdaterad 2020-02-16

Fastlagssöndagen Esto mihi Kärlekens väg

Tredje årgångens läsningar:
GT-text: Höga visan 8:6-7
Epistel: 2 Kor 5:14-21
Evangelium: Markus 10:32-45
Psaltarpsalm: 86:5-11

Dagens bön:

O Gud,
du som för vår skull lät din Son gå offrets väg.
Ingjut din kärlek i våra hjärtan,
så att vi följer honom och frälsta från syndens nöd
få leva i dig för evigt.

Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre.

Amen Fastlagssöndagen anger tiden före fastan. De tre dagarna i fastlagen är Fastlagssöndag, fläskmåndag och fettisdag. Sedan kommer Askonsdag, då fastan börjar. Ordet fastlagen kommer av Vastelabend = fastaftonen. Jfr Julafton, påskafton. Under fastlagen tog man farväl av köttet & karne vale = kött farväl. På fettisdag äter man fettisdagsbullar. (Äter man dem andra dagar bör de kallas semlor.)

Esto mihi - latinsk benämning på Fastlagssöndagen efter inledningsorden till dagens gamla introitus ur Ps 31:3 Esto mihi in Deum protectorem (var mig en skyddande Gud).

Se vi gå upp till Jerusalem & psalmen 135 skrevs av Paul Nilsson, kyrkoherde i Sjögerstad i Västergötland år 1906. Vi ska låta den psalmen hjälpa oss in i Fastlagssöndagens budskap.

Vill du höra Bengt Pleijel predika och Anne Mette Pleijel Johnsson läsa text och sjunga? Klicka här!
Predikans text: Markus 10:32-45

Jesus och hans lärjungar var nu på väg upp mot Jerusalem, och Jesus gick först. De var fyllda av bävan, och de andra som följde med var rädda.

Då samlade han de tolv och talade om för dem vad som skulle hända honom: "Vi går nu upp till Jerusalem. Människosonen skall utlämnas åt överstepräster och de skriftlärdar, och de skall döma honom till döden och utlämna honom åt hedningarna, som skall göra narr av honom och spotta på honom, prygla honom och döda honom, och efter tre dagar skall han uppstå."

Jakob och Johannes, Sebedaios söner, gick fram till honom och sade: "Mästare vi vill be dig om en sak.

"Vad vill ni att jag skall göra för er?" frågade han.

De svarade: "Låt oss få sitta bredvid dig i din härlighet, den ene till höger och den andre till vänster." Jesus sade: "Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den bågare, som jag dricker eller döpas med det dop som jag döps med. De svarade: "Ja, det kan vi."

Jesus sade: "Den bågare som jag dricker skall ni få dricka, och det dop som jag döps med skall ni döpas med. Men platserna till höger och vänster om mig kan jag bara ge dem som har bestämts därtill." När de andra tio hörde detta, blev de förargade på Jakob och Johannes.

Jesus kallade till sig dem och sade: "Ni vet att de som räknas som härskare är herrar över sina folk och att furstarna har makten över folken. Men så är det inte hos er. Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara den förste bland er skall vara allas slav. Människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många."

Vi läser psalm 135 vers 1.

Se vi går upp till Jerusalem,
i heliga fastetider

att skåda hur Jesus Krist, Guds Son,
i syndares ställe lider.

Låt oss försöka se det här framför oss: Jesus och hans lärjungar är på väg upp till Jerusalem. Tillsammans med dem var också ett annat folk. Det talas om de andra som följde med.

Först går Jesus. Han går där ensam. Säger ingenting. Stegen är fasta. Målmedvetna. Han vet vart han går.

Efter honom går lärjungarna. De tycks inte tala med varandra. Det står att de var fyllda av bävan och de andra som följde med var rädda. Det är precis som om det var en annan Jesus som gick framför dem. Det var inte Galileens Jesus som talar om liljor på marken och om kärlek och trygghet. Framför dem går den allvarlige Jesus. Och den tiggande Jesus. De begriper sig inte på honom. De bävar, de är rädda. Deras syn på Jesus håller på att fördjupas.

Kan vi känna igen oss? Vi går tillsammans med andra kristna. Hittar inte någon djupare gemenskap. Främlingar för varandra. Och den Jesus man följer ger oss inte någon större glädje. Vi begriper oss inte på honom. Ser honom bara på ryggen. Inte hans ögon. Hör inte hans röst.

Men så händer något. Då samlade han de tolv. Han tog dem till sig. De ser honom inte längre på ryggen. Han är mitt ibland dem. De hör hans röst. Ser hans ögon.

Vad säger oss detta? Att vara kristen är att vandra vidare. Inte att sitta stilla. Det är att vara på väg. Också i sin uppfattning om vem Jesus är. Lära sig följa honom även om man inte begriper sig på honom. Även när han är tyst. Efter sådana perioder av tystnad kan komma rika stunder, då Jesus känner att han kan ge oss mer av sina hemligheter. Då han vill ge oss en djupare förståelse av korset, förstå detta hur Jesus Krist Guds Son i syndares ställe lider.

Vi sjunger psalm 135 vers 1.

Vi väntar med vers 2 och läser psalm 135 vers 3: Se vi går upp till Jerusalem,
till Frälsarens kors och pina,
till Lammet som offras för världens skuld,
för dina synder och mina.

När Jesus samlar sina lärjungar omkring sig talar han om vad som ska hända i Jerusalem.
Han säger att han skall utlämnas åt sina motståndare.
Man skall döma honom till döden.
Man skall utlämna honom åt hedningarna.
Man skall göra narr av honom.
Man skall spotta på honom, pryglä honom, döda honom.
Men ondskan ska tydligen inte få sista ordet: Efter tre dagar skall han uppstå.
Han skall visa sig fullt levande. Och han skall ge liv.

Lägg märke till att Jesus säger vi. Vi går nu upp till Jerusalem. Också vi är med i detta vi. Vi är med i Golgotadramat.
”Were you there when they crucified my Lord?” Ja, vi är med där. Vår smärta, vår synd, vår nöd, våra tårar, allt finns där i korset. Jesus tar in din smärta i sig. Det finns ingen annan Gud som har sår.

hans ansikte berättar om din smärta
som han har tagit in var dag i sig …
(Ylva Eggehorn).

När du ger din smärta och nöd till honom, händer det något. Det ondas makt bryts. Du får liv vid korset. Kristi kropp för dig utgiven. Kristi blod för dig utgjutet.

Jesus dör för dina synder och mina.

Vi sjunger psalm 135 vers 3.

Vi läser psalm 135 vers 2.

Se vi gå upp till Jerusalem.
Vem går att med Herren vaka och,
såsom vår himmelske Fader vill,
den smärtfyllda kalken smaka?

Nu kommer Jakob och Johannes fram till Jesus. Mästare, vi vill be dig om en sak. Det verkar som om de kommer till Jesus med ett checkhäfte och vill att han först ska skriva på innan de sagt vad de vill ha. Men Jesus frågar: Vad vill ni att jag ska göra för er?

Lägg märke till detta: Jesus frågar efter vad du vill. Uttryck vad du vill. De ber om att få hedersplatserna i himlen, den ene till höger och den andra till vänster om Jesus.

Vi tycker att det verkar en smula opassande. Men kanske är det ett uttryck för kärlek. De tyckte så mycket om Jesus att de ville vara riktigt nära honom i himlen.

Men samtidigt finns här en god portion högmod. Vi kan känna igen oss. I vår kärlek till Jesus kan det smyga sig in tanken på egna fördelar. Vi vill leva nära Jesus. Men samtidigt får det gärna ge ära och glans över mig. Lite fler nådegåvor att skryta med, fler erfarenheter av Anden så att jag kan framhäva mitt stora lilla JAG.

När lärjungarna talar om hedersplatser talar Jesus om lidanden. Han kallar sitt lidande för en bägare han ska få dricka. En bägare, en kalk med en vämjelig dryck. Och han kallar sitt lidande för ett dop. Och då syftar han inte på dopet i Jordan utan på dopet på Golgota, som psalm 378 vers 4 kallar Jesu Kristi dop till döden. Ett lidande som han måste sänkas ned i. Och även hans lärjungar får vara med om detta.

Jesus frågar dem om de är beredda på detta lidande. Aningslöst svarar de: Ja, det kan vi. De anade inte vad detta skulle innebära för dem? Jakob var den första av de tolv som hedrades med martyrdöden. Johannes hamnade som fånge för sin tros skull på ön Patmos.

Allt stort, allt fint, det lides fram. Ska det hända något med gamla Sverige kanske det måste finnas några svenskar som vågar tänka om.

Fråga till oss: vem går att med Herren vaka och, såsom vår himmelske Fader vill, den smärtfyllda kalken smaka?

Vi sjunger psalm 135 vers 2.

Vi läser psalm 135 vers 4.

Se vi går upp till Jerusalem,
till staden den evigt klara.
Oss Frälsaren sagt att där han är,
där skall vi med honom vara.

När de tio andra lärjungarna hörde vad Jakob och Johannes bett om, blev de förargade. Här är alltså några som ställer sig in hos Jesus, skaffar sig fördelar, fjäskar. Avund och jämförelse smyger sig in. Man riktigt känner i luften hur de vill kalla på både Jämo och Jante. Kan vi känna igen oss? Ingen får sticka upp? Du tror väl inte att du är nånting?

Vad gör Jesus åt det? Han kallar dem till sig, står det. Det är ju det Jesus vill göra med oss när det blir tvister och motsättningar. Han kallar oss till sig. Viktigt att vi då lyder och låter oss dras in i Jesu kärlek.

Jesus pekar först på härskarna och furstarna. De är herrar och de har makten över folken. De sitter på tronen och ser ned på folket. De kallar sig folkets välgörare, står det hos Lukas (22:25). De kommer ovanifrån.

Men så är det inte bland er, säger Jesus. Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara den förste bland er skall vara allas slav.

Och sedan pekar Jesus på vad som var meningen med hans liv: Människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.

Ett nytt räknesätt! Inte ovanifrån och se ned. Ormen i paradiset frestar oss att stiga upp och bli som Gud. Rapport och Aktuellt övar oss i att se ned på alla dåliga människor som flimrar förbi. När Jesus går upp till Jerusalem stiger han geografiskt uppåt. Jerusalem ligger 800 m över havsytans nivå. Men samtidigt stiger han nedåt. Han kommer nedifrån. Och han vill hjälpa oss hitta en ny utgångspunkt när vi ser på varandra. Nedifrån får vi lyfta upp varandra i Guds kärlek. Se på dem tillsammans med Gud och med hans möjligheter. Ja, Jesus vill att vi ska vara där han är. ”Oss Frälsaren sagt att där han är, där skall vi med honom vara”.

Vi sjunger psalm 135 vers 4. Ordbrukaren

Får nu några ordfrön som ska stoppas ned i hjärtat och vattnas med bön. Den som vill vara stor bland er skall vara de andra tjänare,

och den som vill vara den förste bland er skall vara allas slav.

Människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.

(Markus 10:43-45) Gud var i Christo

försonande verldena med sig sjelvom

(2 Kor 5:19 , Karl XII övers) Kristi kärlek lämnar mig inget val, ty jag har förstått att om en har dött för alla, då har alla dött.

Om han har dött för alla, för att de som lever

inte mer skall leva för sin egen skull

utan för honom som dog och uppväcktes för dem.

Därför bedömer jag inte längre någon på människors vis.

(2 Kor 5:14-16) O, du som världens synder bär och kan allt ve förstå, giv oss din kärleks eld och lär oss korsets väg att gå.

O du som vann på korsets stam, vinn oss på nytt var dag, till dess din kärlek, o Guds lamm, blir vår och världens lag.

(Psalm 137: 5-6)

Ur bibelskolans skattkammare1) Nyfikenhetsvandring 25 – Korsfäst, den långa förberedelsen.

2) Oaser i öknen, 26:e oasen 1 Petrus 3:18 – Varför dog Jesus på korset?